

Nyhetsbrevet «Samfunnsmedisin og Folkehelse» holder deg oppdatert på hva som publiseres av viktige veiledere, rapporter, retningslinjer, brosjyrer, lover og forskrifter innen fagområdet den siste måneden. Har du forslag til saker send oss gjerne en e-post på katrine.rutgerson@fhi.no.

>> [Påmelding nyhetsbrev](#)

STUDIE - FOLKEHELSEINSTITUTTET (FHI)

Ny studie om drikkevann i Norge

Folkehelseinstituttet har nå startet **Trykkløsstudien**. Dette er en nasjonal studie om drikkevann, der vi skal undersøke hvor mange innbyggere som får magesyke av drikkevannet etter arbeid på drikkevannsledninger, hvor det har vært lite trykk i vannledningene.

Målet med studien er å redusere risikoen for at innbyggere skal få gastroenteritt (magesyke) som følge av vedlikeholds- og reparasjonsarbeid på vannledningsnett.

Forhindre forurensning av drikkevannet

I studien skal FHI også kartlegge hvilke tiltak kommunene gjør, som kan forhindre forurensning av drikkevannet ved tilfeller av trykkløst ledningsnett.

FHI samarbeider med rundt 35 kommuner i Norge for å gjennomføre studien. Studien vil vare fram til midten av 2023.

>> Les hele artikkelen [Ny studie om drikkevann i Norge](#) på fhi.no

AKTUELT - BUFDIR

Styrka oppfølging av adopterte

Buudir tilar foreldrestøttande kurs, betre helseoppfølging og meir hjelp frå styresmaktene til utanlandsadopterte og adoptivforeldra deira. Tilrådingane er sendt over til Barne- og familiedepartementet (BFD).

Buudir har på oppdrag frå BFD greia ut om korleis adopterte og familieane deira bør følgjast opp etter ein adopsjon, og dei foreslår no ei tiltakspakke for å styrke oppfølginga av adopterte.

«Bedre føre var OG etter snar»

Folkehelseinstituttet (FHI) leverte i fjor sommar rapporten «Bedre føre var OG etter snar», som

indikerer at ikkje alle utanlandsadopterte får den hjelpa dei treng. Dei vanlegaste problema hos adoptivborna er ifølgje rapporten åtferdsproblem, psykiske vanskar, lese- og skrivevanskar, sosiale vanskar og tilknytingsforstyrringar. I haust lanserte òg OsloMet ein rapport om utanlandsadopterte og rasisme.

Utgreiinga frå Buudir omfattar behovet for etteradopsjonstiltak retta mot utanlandsadopterte og nasjonalt spedbarnsadopterte. Ei rekkje tiltak vert fremma i ei samla tiltakspakke.

>> Les hele artikkelen [Styrka oppfølging av adopterte](#) på buudir.no.

Nasjonal kompetansetjeneste for amming til FHI

Nasjonal kompetansetjeneste (NKA) flyttet 1. januar 2022 fra Oslo universitetssykehus – Rikshospitalet (OUS) til FHI. Det har vært en planlagt virksomhetsoverdragelse gjennom flere år og kom som oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet i 2021.

NKAs funksjoner og oppgaver vil i stor grad være de samme etter den planlagte virksomhetsoverdragelsen til FHI. Det vil fortsatt arbeides med blant annet Mor-barn vennlig

standard for sykehus (føde/barsel og neonatal) og Ammekyndig helsestasjon, kurs og utdanning, informasjon om medisinske brystkomplikasjoner, pågående prosjekter mm.

Enhet for amming

Kompetansetjenesten legges til område for helsetjenester, og får navnet Enhet for amming.

>> Les hele mer om [flyttingen av Nasjonal kompetansetjeneste for amming til FHI](#) på [fhi.no](#).

God helse og trivsel i Vestfold og Telemark

Sju av ti som svarte på folkehelseundersøkelsen i Vestfold og Telemark oppgir at helsen er god eller svært god, åtte av ti trives godt eller svært godt i nærmiljøet og like mange er fornøyd med livet.

Folkehelseundersøkelsen – Helse og Trivsel i Vestfold og Telemark – ble gjennomført i tidsrommet 27. september til 18. oktober 2021. Undersøkelsen er et samarbeid mellom Vestfold og Telemark fylkeskommune og Folkehelseinstituttet.

Sammenlignet med andre fylker

På de fleste områder er variasjonen mellom fylker nokså beskjeden, og for mange av resultatene kommer Vestfold og Telemark i en mellomposisjon sammenlignet med de andre fylkene som har gjennomført lignende undersøkelser. På noen punkter skiller Vestfold og Telemark seg litt fra de andre fylkene.

>> Les hele rapporten [Folkehelseundersøkelsen – Helse og trivsel i Vestfold og Telemark 2021: Fremgangsmåte og utvalgte resultater](#)

Vold og trusler på arbeidsplassen utbredt i deler av arbeidslivet

Vold og trusler på arbeidsplassen er fortsatt utbredt i mange yrker, og kvinner er mer utsatt enn menn. Andelen sysselsatte som rapporterer at de har blitt utsatt for trusler eller vold på arbeidsplassen har ligget stabilt mellom 6,5–7,5 prosent siste tiårsperiode.

Det kommer fram i den nye Faktaboka om arbeidsmiljø og helse 2021 fra Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) og i tall fra Nasjonal overvåking av arbeidsmiljø og helse (NOA).

Kvinner mer utsatt enn menn

Andelen som oppgir å ha blitt utsatt for vold/trusler var 7,1 prosent i 2019. Dette tilsvarer 187 000 personer. I alt 2,4 prosent oppgir å ha blitt utsatt for vold som har gitt synlige merker. Kvinner (11 prosent) er mer utsatt enn menn (4,2 prosent), og de yngre aldersgruppene er mer utsatt enn de eldre.

Les hele artikkelen [Vold og trusler på arbeidsplassen utbredt i deler av arbeidslivet](#) på [stami.no](#)

AKTUELT - REGJERINGEN

Teamarbeid gir bedre tjenester

Pasienter får bedre tjenester, oppfølging og opplæring på legekontor som arbeider i team, viser sluttevalueringen av pilot for primærhelseteam.

I et primærhelseteam samarbeider fastlege, sykepleier og helsesekretær om å gi pasienten bedre og tettere oppfølging. Piloten med primærhelseteam startet opp i april 2018.

Tverrfaglig team

Piloten har omfattet 17 fastlegekontorer, med tilsammen 114 fastleger, 44 sykepleiere og 80 helsesekretærer som dekker drøyt 100 000 listeinnbyggere. Piloten har blitt evaluert underveis. Nå foreligger sluttevalueringen.

>> Les hele sluttevalueringen [Teamarbeid gir bedre tjenester til pasientene](#) på [regjeringen.no](#).

AKTUELT - BUFDIR

Ungdom under pandemien: Måtte betale dyrt, men vart kreative

Då sosiale møteplasser og fritidstilbud for ungdom stengte ned, vart sårbar ungdom hardast råka. Men mange ungdomsarbeidarar har tenkt ut nye måtar å møte ungdom på der dei er, syner ein ny rapport.

Rapporten som no er ute, er skriva av NOVA på vegner av Bufdir og er basert på kvalitative intervju med ungdomsarbeidarar og forskarar.

Inspirasjonskjelde for andre

Rapporten trekkjer fram konkrete døme på korleis ulike tilbod tilpassa seg nedstenginga og kan vere ei inspirasjonskjelde for andre som jobbar med ulike formar for ungdomsarbeid.

Viktig kunnskapsgrunnlag om ungdomskultur

Samstundes syner rapporten at fleire har utvikla nye former for ungdomsarbeid, særleg har mange satsa digitalt. Fleire av informantane

peikte på at gaming utgjer ein stor del av ungdomslivet for mange, og at ein må kjempe mot fordommar knytt til gaming blant vaksne og foreldre. Gaming kan vere ei viktig kjelde til sosial tilhøyrsløse, meistringskjensle og læring via digitale plattformer.

>> Les hele rapporten [Hvordan har ungdom, ungdomskultur og ungdomsarbeid blitt påvirket av pandemien?](#) på [bufdir.no](#)

AKTUELT - FOLKEHELSEINSTITUTTET

Hjerne- og luftveisplager etter covid-19

Personer som har hatt covid-19 rapporterer om høyere forekomst av hjerne- og luftveisplager enn personer som ikke har hatt sykdommen, viser nye resultater fra Folkehelseinstituttet.

Forekomsten av en lang rekke symptomer var høy opp til tolv måneder etter gjennomgått covid-19 sykdom sammenliknet med symptomer hos personer som ikke hadde gjennomgått denne sykdommen.

Plagene var vanligere hos kvinner enn hos menn.

>> Les hele artikkelen [Mer hjerne- og luftveisplager etter covid-19 enn ellers](#) [fhi.no](#).

Redaktør: Katrine Rutgersen
E-post: katrine.rutgersen@fhi.no
Dato: 27. januar 2022
Foto: Colourbox
[Påmelding nyhetsbrev](#)